

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan zvečer, izvenredni nedelje in praznike.
 Tisročni: Prostor 1 m/m x 54 m/m za navadne in male oglase 40 vin.,
 za uradne razglase 60 vin., za poslano in reklame 1 K. — Pri naročilu
 nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišтво „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova
 ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 90.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 84—	celoletno	K 95—
polletno	42—	polletno	50—
3 mesečno	21—	3 mesečno	26—
1	7—		9—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vredno 90 po nakaznici.
 Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje.
 Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadesno frankovane.
 Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Današnji shod je odpovedan iz razlogov — zunanje politike.

Pismo iz Švice o tem in onem.

(Pošilja dr. Fran Windischer).

Švica je kot nevtralni teritorij in po svoji centralni legi zadobila med dolgoletno vojno prvredno važnost. Od nekdanjega dežela s preživalnim tujskim prometom je za vojske postala internacionalno sestajališče živopisne družbe. Vrata gostoljubne dežele z veliko svobodo so bila široko odprta. Zatekali so se tam politični preganjanci in kovarji, da čakajo boljših časov in prevrata v domovini ali da snujejo dalekosežne naklepe za nove državne tvore. Prihajali so sem hladovinarji in refrakterji, ki iz strahu ali iz nasprotstva do vlade niso marali za vojaško suknjo. Sestajali so se diplomati, emisariji, pooblaščenici raznih vrst, poleg teh v obilnem številu špioni za politične in gospodarske svrhe. Po sanatorijih in zdraviliščih je mrgolelo bogatih bolnikov, ki so se rajši podvrgli najstrožjim hišnim redom samo, da se ne izpostavijo nevarnosti vojaške službe. Kadar je bil mir na vidiku, so se hitro čutili boljše. Po premirju so kmalu dali slovo varni strehi. Velika mesta kakor Bern, Zürich, Ženeva, Bazel so zaplavili internacionalni spekulantje in nedosežno iznajdljivi premikarji za vse-mogoče blagovne vrste. Stoprav pozno so Švicarji zapazili, kako nevarno je, ako pušča gospodar vrata odprta in vsakomur dopušča vstop v hišo. V deželi, kjer je prej vladala idealna svoboda gibanja in potovanja, so morali uvesti kontrolo tujcev in omejiti prihajanje novim gostom. Prihajale so vedno oostrejšje odredbe tako, da je dandanes že zelo težko dobiti dovoljenje za potovanje v Švico celo bolnikom. Dočim so zadnja leta ovirali prihajanje iz ozir na prehrano, ker je Švica navezana na import živil, zlasti žita in moke, je sedaj odpor proti vseljevanju tujcev utemeljen na eni strani v dejstvu, da se švicarsko delavstvo boji vsled naraščajočega pomanjkanja dela za svoj zaslužek. Veliki kontingenti delavcev iz Nemčije silijo v deželo. Na drugi strani prihaja odpor odtod, ker švicarskim trgovcem in industrijalcem preti resna nevarnost poplave od strani tujih podjetnikov zlasti iz Nemčije. Po velikih mestih je tekom zadnjega leta izredno hitro naraščalo snovanje novih firm, ki so bile ali odkrito tuja last ali pa so si na zunaj iz prozornega namerale nadele švicarsko odelo.

Proti potujčevanju Švice so delodajalci in delojemalci. Domači delavci in uslužbenci vedo, da tuji podjetniki dajejo pri nameščanju preradi prednost svojim sorojakom. Podjetnikom naravno ni prijetna nova konkurenca z ve-

likimi sredstvi, zlasti se pa gospodarski krogi v Švici boje, da ne bi trpela celotna švicarska importna in eksportna trgovina, ako bi se v Nemčiji sovražnem inozemstvu zaznalo, da pod švicarskim imenom prihajajo v promet efektivno nemške provenience. Švica hoče ohraniti svoj švicarski prapor čist tudi v trgovanju. Projektira se celo v varstvo švicarske nacionalne produkcije uvedba nacionalne marke za domače produkte. Obramba proti invaziji tuje zlasti nemške podjetnosti je zelo težavna. Navzlic oviram od strani švicarskih oblastev je število novoustanovljenih tujih, zlasti komisijskih firm v Zürichu nenavadno veliko.

Prve čase vojske, ko se je vojna sreča še smejala centralnim državam, je bila mala Švica, navezana na import zlasti premoga in železa iz Nemčije zelo popustljiva, čisto pač contre coeur — in tako je bilo samo pri nemškem poslanstvu nameščenih nad 1000 (reci tisoč) oseb za vsakovrstne potrebe. Kaj vse so ti dodeljenci počeli? Premikarjev je v Švici mrgolelo in še mrgoli. Tihotapil je, kdor je mogel. Sedaj ko je zlomljena sila nemškega imperializma tudi Švica laže diha, in se brani in upira, da bi prepredili deželo z velikimi gospodarskimi napravami nemški kapitalisti ter bi iz in preko Švice dosegali v eksportni trgovini, ker za enkrat še pod svojo marko »Made in Germany« ne morejo Švicarji vedo, da je nemška gospodarska in produktivna sila navzlic vsemu še v jedru nezlomljena. Kakor dobe duška, bodo zopet na delu, zakaj pridnosti in delavnosti jim ni odrekati. Njih dežela ni trpela, naprave so nepokvarjene. Navzlic odškodnini, ki jo dobi Francija, je Francija tepena gospodarsko. Predno popravijo industrialno škodo, bodo Nemci že dolgo na delu. V Švici to dobro čutijo. Nemec po svojem bistvu ni revolucionar, tudi republikanec ni. Sedanjí nemiri se bodo polegli. Sedaj imajo republiko, ki že izdaja nov papirni črn obroblieni nov, znan v Švici pod imenom »Totenschein«, ali republikanecv manjka. Jako dinastični so, in še danes navzlic vsej nesreči spoštujejo Viljema visoko, želi si tudi mnogo prebivalstva, zlasti meščanske krogi cesarja nazaj. Kronprinca pa že prej niso posebno obrajtali, odkar se je pa celo izvedelo, da je svojo devizo »feste druck« (udri ga!) praktično uveljavljal tudi na svoji ženi, zelo popularni Ceciliji, se pa prav trdo izražajo o njem in ga zavračajo. Golant gospod res menda ni bil nikdar.

Orientalca duhov je tedaj v Švici odločno proti znanu. Simpatično je čustvovanje z novimi slovanskimi državami. Švicar je tako vzgojen, da je proti vsakemu tlačenju in nasilstvu. Vpliv

nemškega časopisja in nemške propagande je pa v Švici zelo velik. Priporočali bi, da se od naše strani o naših prilikah in interesih redno piše v nemško pisane švicarske liste. Zelo razširjena je v centralni in vzhodni Švici »Neue Zürcher Zeitung«, mnogo se čitajo »Basler Nachrichten«. Naš korespondenčni urad bi moral redno pošiljati svoje vesti v Švico. Hvaležno delo bi bilo, rodilo bo dober sad. Nas tut svet tako malo in slabo pozna. Kar prihaja sedaj v švicarske liste, so neznačne drobtinice, ki se izgube in lahko prezre.

Italijanom, ki od svojega uspeha bolni, zabavajo svet z opevanjem svojega nedosežnega junaštva, so tudi v Švici gorki. Spoštovanja ne vživajo, smatrajo se za malo močate in nezanesljive. V vzhodni Švici jim pravijo »inklente«. Ker ne vedo, kaj bi vse reklamirali zase in za svojo varnost, so pisali po svojih nacionalističnih listih celo za zaokrožbo Italije s švicarsko zemljo in sicer z okrajem Poschavlo. So se seveda osmešili kakor z begom iz Pariza. Razen tega pa Italija ni ravno obzirna napram Švici gospodarsko. Davno plačano tekstilno blago, ki je leta ležalo v Italiji, celo po sklenjenem premirju, ni prišlo v Švico, češ da manjka vagonov. Za citrone, oranže pa so imeli vedno dovolj vozil, ker so pač dobili za to robo takoj novo plačilo v švicarskih frankih. In teh rabijo. Laška valuta je slabokrvna, papirja je nad mero, lira je bila že na 40 padla, (sto lir je normalno enako 100 frankom), pa ji je stric iz Amerike pomagal za dalj časa na 75—78. Ko je izginila kontrola deviz od strani antante (po domače rečeno zasloba), je lira v dveh dneh padla za 12 točk. Šla je pod 60, sedaj stoji na 62.

Srčne simpatije so v Švici za Francijo, odlično veljavo ima Anglija, visoko nad vse vredi Amerika. Kakor povsod na svetu, tako seveda tudi v Švici ne odločajo samo čustva, važno vlogo igrajo materialni interesi, ali ljubezen do svobode in do demokratičnih uredb je pravemu Švicarju nad vse. Švicar se čuti Švicarja. Pretežni večini je nemščina materni jezik, ali odločno se bo zavaroval Švicar kot Švicarka proti domnevi tujca, da se morda čuti Nemca. Po svojih nazorih zelo simpatična švicarska ženska inteligenca je v tem pogledu osobito radikalna. Inteligenca Švicarka zavrača berolinsko predrzno v nastopu prav tako kakor dunajsko sladkost, ceni pa krepko močnatost in resnost. Med seboj govore Švicarji v svojem dialektu »schwizer ditsch«, tudi inteligenca se v občevanju poslužuje tega čvrstega narečja. Švicarji so zelo ponosni na svojo švicarščino.

LISTEK.

O politični legi kraljevine SHS.

(Konec.)

In slednjič nam ostanejo na jugu še Arnavti, katerih politična bodočnost je za enkrat še popolnoma negotova. Sodeč z upravičenjem po preteklosti in po vseh nacionalno-političnih, plemenskih in verskih okoliščinah nam ne bodo postali prijatelji ter bo v njih naš zunanji nasprotnik bržkone našel zaveznike.

Vidimo torej, da obstajajo tudi danes vse tiste nevarnosti centralne zemljepisno - politične lege, ki so v preteklosti tolikokrat zmagale nad nami, ne bistro spremenjene. Vsak naš nasprotnik bo našel vedno za našim hrbtom pripravljene naravnega zaveznika. Taka je situacija danes, taka ali vsaj ne bistveno spremenjena pa ostane tudi v bodočnosti: naša zunanja politika stoji torej pred težkimi, velikimi nalogami. Ozreti se mora po zavezniških, katere vežejo z nami isti interesi in katere vežejo na nas skupni — nasprotniki.

Zveza z drugimi narodi - državami nam je torej življenjsko potrebna vsled skicirane zunanje-politične lege.

Potrebna pa nam je tudi v srečnem slučaju, da se sklene trdna zveza narodov, ki bi nas mogla ščititi pred zlohotičnimi sosedmi. Zakaj pri obravnavanju raznih zadev, političnih, trgovsko-gospodarskih in prometnih, je pač vse kaj drugega, ako nastopamo kot srednjevelika država zase poleg drugih enako velikih držav in vsemogočnih svetovnih velesil, ali pa ako nastopamo kot člen močne, več enako velikih srednjih držav obsejajoče federacije, ki bi mogla postaviti se velesilam kot enakomogen faktor ob stran.

Kako in iz katerih držav se da stvoriti federacija, da bo služila našim potrebam ter bomo z njo dosegli zastavljene smotre?

Ob takem razmišljanju se pač gotovo najprej spomnimo na svoje slovanske zaveznike, s katerimi smo se še pred nedavnim skupno — vsaj parlamentarno — borili za svoje osvobodjenje. S tem v zvezi nehoti posežemo nazaj na dobo pred vojno, ko je tvorila ideja vseslovanske vzajemnosti v splošnem smernico naše nacionalno-politične orientacije. Slovani smo sedaj svobodni; koliko življenjske sile bo torej sedaj pokazala ta tolikokrat povdarjana vseslovanska misel?

Če pregleđamo ob kratkem zgodovino panslavistične ideje, imamo pri-liko konstatirati, da je le tam poglajla globlje korenine, kjer je bila v nji zapopadana res resna nacionalna poli-

tika ter so nacionalni interesi res v njej našli oporo in zaveznika. Tak pomen je imelo slovništvo za nas Slovence, enako za Čehe, Hrvatse, Srbe in Bolgarje, v kolikor je šlo proti Turkom: vsem tem je naslonitev na druge Slovane bila velika moralna, večkrat tudi dejanska pomoč v nacionalnem boju proti Neslovanom. Panslavistični ideji pa so bili tudi naklonjeni Rusi, ker se je pri njih zlagala s tendencami, razširili državno ali versko - kulturno moč Rusije, pa naj to tendenco vzamemo kot grobi državni imperijalizem ali kot globljo duševno smer ruske inteligence.

Priznati moramo, da nam je bil panslavizem večkrat v znatno moralno oporo. Očitani pa so mu od mnogotere strani, da je imperijalističen prav tako kakor nemški pangermanizem. Nasproti temu moramo poudariti, da je bilo vseslovništvo za vse zgor. našete Slovane skozinskoz defenzivnega značaja ter da je imelo za cilj osvobodjenje Slovanov, ne pa osvojitve ali pa nadaljno obvladanie tujih ljudstev, dočim je slednje oče res veljalo pri pangermanizmu. Tudi rusko razumevanje vseslovništva je bilo pri vsej imperijalistični črti ruske državne politike vendarle dejansko tendenca za osvoboditvenimi tlačenji Slovanov: v osvoboditvi Srbov in Bolgarov imamo primer za to. Takšne osvobodilne tendence pangermanizem nikjer in nikoli ne more pokazati.

Imamo pa slovanske narode, kateri so imeli svoje nacionalne opore z drugimi slovanskimi narodi. Pri teh se vseslovanska ideja ni ukoreninila in pri njih na praktično politiko ni imela ali nikakega ali le neznatnega vpliva. Poljaki so imeli svoj življenjski spor z Rusi, zato jim vseslovništvo ni moglo nuditi nikake pomoči, nikake opore in se zategadelj tudi niso brigali zanj. Iskali so celo proti slovanski Rusiji pomoči v zvezi z Nemci in Madžari, zlasti velja to o avstrijskih Poljaki. Rusini-Ukrajinci v Galiciji so stali v najostrejšem boju s slovanskimi Poljaki ter v enako neizprosni borbi proti Velikorusom, zato so panslavizem le zasmehovali. Dalje so se tudi Bolgari pridružili protislovanski koaliciji, ko je bil končan boj proti glavnemu sovražniku Turkom, zakaj stali so zaradi Macedonije v srđiti borbi s slovansko Srbijo, ki pa je naposled proti njim iskala zveze pri neslovanskih Grkih in Rumunih. Vrh tega opazujemo v Bolgariji ves čas vsled ponovnih političnih sporov z Rusi, zlasti pa še s Srbi, močno protislovansko orientirano strujo.

Če izpopolnimo zgorajšnjo konstatcijo o vseslovanski ideji še s pristavkom, da nam v preteklosti ona ni mogla pomagati reševati med slovanskih sporov, temveč da je bila napram njim naravnost brez volja in brez moči, imamo v tem, sodim, v bistvu na splošno točno perspektivo tudi za bo-

dočnost. Slovanske narode bo tudi še zanaprej vezala idejna skupnost: realna politika pa bo to idejno skupnost mogla v toliko vzeti za konkretno osnovo svoje nacionalne politike, v kolikor bo lahko dajala realnim nacionalnim interesom trdno in zanesljivo oporo. Ustvariti si torej moremo slovansko federacijo, zvezo samostojnih slovanskih držav, ali dokler bodo eksistirali spori med slovanskimi narodi, bo ta življenja zmožna le tedaj, ako bo družila take slovanske narode, kateri ne bodo imeli medsebojnih razdorov. Torej ne bo naš prvi cilj federacija vseh slovanskih narodov, temveč le zveza enako orientiranih slovanskih držav.

V tem oziru pa so nam za enkrat gotovi le Čeho - Slovaki, zakaj njih politična lega je naša zelo slična. Kakor mi, se nahajajo v zelo ogroženem centralnem položaju; imajo pa z nami skupne glavne nacionalne nasprotnike Nemce in Madžare, dočim sodimo, da se bo njih spor s Poljaki zaradi tešinske Šlezije končal brez večjih disonanc. Navezani bodo torej na našo zvezo na življenje in smrt, zato bodo brez dvoma naši najzanesljivejši zavezniki kljub temu, da je trenutno nastopilo navidezno nekako odtujenje.

Poljaki imajo z nami in Čehi skupnega nasprotnika v Nemcih, s katerimi bodo imeli vsled teritorialnih sporov prav gotovo tudi v bodočnosti napeto razmerje, zato bi jih nasprotje do Nem-

V Švici je danes zlasti po velikih mestih in zdraviliščih vse drago. Take razlike seveda v cenah ni proti mirnim časom kakor se kažejo v kronah. Denarna enota je frank. Po tem se vse računa. Kdor se tu v kupčijah vedno spominja, da je avstrijska krona le 1/4 franka, ne pride daleč. Inozemci s slabo valuto naravno težijo o stiski, v kateri se nahajajo zaradi valutne propasti, ter se omejujejo kolikor le morejo v svojih izdatkih. Švicar zopet pozna v notranjem prometu le svoj denar, v frankih kalkulira, prejema in plačuje, za slabo valuto tujih držav ne more Švica nositi odgovornosti. Kdor živi v Švici, se mora navaditi na frank ali pa oditi nazaj čez mejo. Briga vsake države mora biti, da pripravi nacionalni novce z delom, štedljivostjo, eksportom, finančnimi ukrepi zopet do mednarodnega spoštovanja in vrednosti. Lastno valuto v internem prometu je pač treba ločiti od valute v internacionalnem prometu. V Nemčiji je enota vedno marka, daši je njena kupovalna sila zelo padla tudi doma. Ako je nemška marka danes vredna v Švici le 36 cts, slanina na primer, ki danes stane prekajena v Švici 15 frankov, na Nemškem nikakor ne stane 53 mark kg. Če jajce stane v Švici 60 cts, se v Avstriji ob bazi 6kratne vrednosti ne more jajcu nastavititi ceno 3 K 60 v. Kdor prodaja 100 avstrijskih kron v Švici, dobi danes 18 frankov. Če pa želi kupiti 100 kron, ti računajo 23 fcs 50. Na vsak način neupravičena napetost. Menjalci si jemljejo pač premasten »meščanski dobiček«.

Švica ima sama danes interes, da se valuta v državah, ki jo tržijo, izboljša, zakaj v sedanjih razmerah je visok stalež švicarske valute trda ovira za švicarski eksport, na drugi strani pa slaba na primer nemška valuta pospešuje nemško eksportno industrijo k importu v Švico. Blago, ki se na Nemškem prodaja recimo po 100 mark, more Nemec v eksportu v Švici prodati za 50 frankov, pa je še vedno na boljšem, ker dobi za 50 frankov čez 150 mark. Tako slab denar učinkuje praktično kot eksportna nagrada. To dejstvo tudi že francoski občutujejo v prometu z Nemčijo. Ventilira se možnost prisilnega kurza za eksportni promet.

Kako se živi po Švici ob koncu vojske? Podražitev je občutna, dobi pa se vse, kar si človek želi, resnična težava je le za sladkor in surovo maslo. Spomladaj je bil uveden najprovo posten teden in potem postnih 14 dni. Konsum mesa je bil prevelik, cene mesa so prehitro naraščale. V miru je namreč Švica eksportirala plemensko živino, importirala pa vedno klavno živino. Import za vojske ni bil mogoč. Zaukazan post je bil seveda neprijeten, ali lahko zmagljiv, ker je obilno dobrih, ne laških konserv. V hotelu stane po mestih čedna soba 4-7 frankov, zajutrek (čaj, kava, kakao, šokolada s kruhom in marmelado) 1 fcs 50, obed 4-5 fcs, večerja 5-7 fcs. Vino odprto po 4 fcs liter, na drobno se daje 1/2 množina. Dve mehko kuhani jajci 1 fcs 50 do 2 fcs. Moška obleka po meri 300 fcs iz angleškega blaga, čevlji 40-60 fcs. Meso stane 6-9 fcs kilo. V Švici je mnogo blagostanja, premoženje je lepo razdeljeno, strašne razlike med beračem in milijonarjem kakor v Italiji v Švici ni. Kraji so lepi in snažni, ljudje pridni in stremeci. Investicije v hotelih, železnicah, cestah so kolosalne. Švicarji so družabno radi veseli in zelo ljubozni. Radi zapojo tudi v vagonu kakor Slovenci. Vedejo se neprisljano, donečih naslovov po nemškem modelu a la tajni, dvorni svetniki, ekselence ne volijo. Svojo sodbo izražajo zelo rezervirano in previdno napram tujcu. Če se sprijateljiš z njimi, so zelo uslužni, potem se jim tudi jezik razveže, odkritosrčno ti potem povedo svoje mnenje in čisto zelo drastično.

cev stavilo na našo stran. Vendar pa nam Poljaki niso zanesljivi oziroma zavezniški, to pa ne le z ozirom na spor s Čehi. Poljaki namreč tvorijo že del vzhodnoslovenskega problema, ki preživlja ravno sedaj svojo najkritičnejšo fazo. Nič se ni zanesljivih znamenj, kakšne državne formacije se bodo slednjič izobličile iz sedanjega ruskega kaosa, zato pa tudi ne moremo z zanesljivostjo pričakovati politične orientacije niti pri enem »obrotnih« državni organizmov bivše Ruske. Od forme, v kateri pride obnovenje Rusije, je odvisna politika Poljske, politika Rumunije, pa tudi mnogih drugih držav. Dokler se ne bo cela Vzhodna Galicija osvobodila poljske oblasti, toliko časa ne bo resnične sprave med Poljaki in Malorusi, pa naj so slednji organizirani v samostojni ukrajinski državi, ali pa kot federativni člen Velike Rusije. Če bo obnovljena Rusija (ali Ukrajina) res popolnoma pozabljena na etnografsko, pač ne povsem romunsko Besarabijo, o tem je pač upravičen dvom. Toda od tega je odvisna politična orientacija Rumunije in posledno sosednjih držav.

Tako smo torej glede svojih bodočih političnih zvez na vzhodu popolnoma na negotovem, ker je vse odvisno od nadaljnega razvoja dogodkov na razvalinah Rusije. Ker pa sem mnenja, da ima ta veliki slovanski narod še veliko bodočnost, sodim, da bomo iskali in našli prej ali slej pri njem tisto va-

Strankarsko politični položaj v Bosni od ustave do potoma.

(Konec.)

Ostaja nam še poslednja stranka, ki je novejšega datuma, ki je manj znana. Dobro znano pa je vse slovenski javnosti ime njenega vodje. To je sarajevski odvratnik Danilo Dimović. Ime tega političarja je ozko zvezano z vsem političnim življenjem. Človek velike in močne inteligence, si je v svojem poklicu stekel ime najboljšega branitelja. Niti jedne politične tožbe ni v Bosni in Hercegovini, katere bi ne bil zastopal ta, ki je bila individualnost. Imel je preteklost, ki ga je dobro držala pri oblastih in imel je sedanjost, ki mu je delala ugled med narodom. Rodom je iz Slav. Broda, dolgo vrsto let živi v Bosni in Hercegovini. Poskušal je pri prvih saborskih volitvah, da bi prišel on in njegov intimni politični tovariš dr. Jojić (tudi iz Ogrske) in ostali do saborskega mandata, ali takratno mnenje bosanske inteligence je bilo proti njemu, smatrali so ga za eksponenta srbohrvatske koalicije, grupa okoli »Naroda« pa je bila najbolj nasprotna srbohrvatski koaliciji. Ali Dimović ne stoji, on dela, njega zove Beč, njega išče Budimpešta, čeprav nima mandata, vendar ga izprašujejo pri vseh naših političnih vprašanjih. Njegovo pogosto potovanje v Beč in Budimpešto je dalo povoda njegovim protivnikom za sumnje, da ni čist in dober Srb. V času, ko so vse srbske stranke stale v opoziciji proti oblasti, ko se je narod. zavednost dvigala do svojega vrhunca, po balkanski vojni, je bil ta človek tako smel, da je osnoval med Srbi vladno stranko, ki bi stopila z muslimani in Hrvatji v delovni vladni blok. Takrat, ko nismo smeli dovoliti, da bi dobil baš bosenski težak prepričanje, da mu vlada dobro želi, ni bilo oportuno, osnovati tako stranko. Vse se je dvignilo proti njemu. Ali on prične s svojim listom »Istina« in prode s svojimi tovariši v prvi kuriji. Ko je prišel v sabor, je bil imenovan podpredsed. bos.-herc. sabora. Z večim programom ni nikdar stopil pred narodom. Ako bi ne bila izbruhnila vojna, bi se bilo izkristaliziralo tudi delovanje te stranke, ki bi bilo prilično isto, kakor ono srbohrvatske koalicije, ali s to razliko, da bi se v tej bosanski koaliciji ne združilo toliko ljudi z različnim prepričanjem kakor v Hrvatski. Morda bi bila to koalicija zrušila mlada inteligenca Srbov in Hrvatov, ki je kazala vedno bolj znamenje narodnega edinstva Srbov in Hrvatov in borbe proti upravnemu sistemu. Dimović je začetkom vojne izdal list »Istina«, ali zavedajoč se, da kot Srb ne more tako dalje, je ustavil svoje delovanje in porabil svoj vpliv, da se je zavzel za veliko število interniranih Srbov in prevzel skoro vse, obtožene veleizdajstva v Banjaluki, katerih je bilo 156. Bil je to tako ogrožen material, da se je trebalo nekoliko advokatov, da se prečistita tako težka stvar, kajti državni pravdnik je zahteval smrt za 156 najboljših ljudi in pravkov v Bosni in Hercegovini. Dimović je obvladal vse to s svojo znano živavostjo in pod njegovim močnim govorom je ostal državni pravdnik brez moči. vsa mržnja pa, katero je mogel pokazati, je bila ta, da je rekel, da ni smrti, s katero bi se moralo umoriti vse nas. Po obdobju se je Dimović trudil potom političnih faktorjev, da izprosi amnestijo za politične osebe. To mu je uspelo, ker se je od obdobja do propada Avstrije dve tretjini političnih obsojencev nahajalo na svobodi. Z jugoslovanskim pokretom se nahaja Dimović med prvimi boritelji v

liko oporo, ki jo rabimo, da si zavarujemo vzprijeto težavnega političnega položaja svoj hrbet.

V najbližji bodočnosti pa to pač še ne bo aktualno vprašanje, zato bo ostal tudi problem velike slovanske federacije še nerešen. Naša zunanja politika bo morala zategadelj gledati, da se zavaruje v dani situaciji z zvezo z državami, kakor so nam dane po skiciranem razmotrivanju kot naravni zavezniški. Da nam bodo slovanski prijatelji enako mili, kakor neslovanski, s katerimi nas vežejo isti interesi in že preizkušeno zavezništvo, o tem se mi zdi da ne bo dvoma.

Pojavljajo se z nova glasovi o nekaki obdonavski federaciji, ki naj se ustanovi. V kolikor bi bila ta federacija identična z zgoraj citirano zvezo enako orijentiranih držav v Podonavju, se mi zdi misel realna. Kdor pa misli pri tem na zvezo sploh vseh obdonavskih držav, vključno na pr. avstrijske Nemce, Madžare, Bolgare, ta pa dela po mojem mnenju isto napako, kakor vsi tisti množični politiki, ki so trdili, da je gospodarski moment tako močan, da bo premagal divergentne nacionalne težnje v stari Avstriji. Vsi tisti zavestni ali nezavestni pristaši materialističnega svetovnega nazora, ki so do svetovne vojne podcenjevali notranjo silo nacionalne ideje, si tudi sedaj mislijo, da nudi geografsko - ekonomska enotnost obdonavskega ozemlja ali vsaj

Bosni in Hercegovini. On je podpisal tudi majsko deklaracijo v Zagrebu. V tem času je kandidiral na programu koalicije v kotaru Srb. Kjer je bil izvoljen, kasneje izbran tudi za delegata na skupnem hrvaško-srbskem saboru. Navidez bi mislil, da je hotel s tem doseči svoj prejšnji položaj pri političnih faktorjih, po podpisu majske deklaracije ali to mišljenje pade z dohodom Tisze v Sarajevo in izročitvijo glasovitega »memoranduma« Srbov in Hrvatov 20. septembra 1918. leta. O tej spomenci in onih, ki so jo podpisali, v prihodnjem pismu. Interesantno je, da je Dimović v Bosni, kjer so bile težke politične razmere in kjer je bil poglavar dežele baron Sarkotić največji njegov prijatelj, radikalno v vprašanju naših aktualnih političnih razmer, delal zajedno z radikalnimi Jugoslavlani v Hrvatski, kjer je bilo ustavno stanje, kjer so politične razmere bile lažje in znosilivejše. Je oportunist in član vladne stranke oziroma srbohrvatske koalicije. Dimović je človek, katerega bo ime še nadalje uvaževano v politiki in gotovo je politično življenje Bosne in Hercegovine ozko zvezano z imenom Danila Dimovića. Ta stranka v času vojne ni bila preganjana. To je zgodovina srbske politike in razvite stranke med Srbi v Bosni in Hercegovini, ki nam daje pravico, da nazivljamo Srbe za najkulturnejši del našega naroda v Bosni in Hercegovini, ker z razvitkom političnih strak se ostri politična zavest in družbeno življenje in odnošaj pojedinca v tem življenju, kar je neobhodno potrebno za nadaljni kulturni in nacionalni napredek vsakega naroda.

Smrt laškemu imperijalizmu!

Politične vesti.

Pozor pri današnjem shodu! Čujemo, da nameravajo pri današnjem shodu »rudeči« agitatorji odvrtni udeležence velikega narodnega shoda s Kongresnega na shodi na Trgu pred Mestnim domom, da tako napeljejo vodo na svoj mljn. Takšnih agitatorjev in njih eventualnega hujškanja ne poslušajte, ampak je zavrnite, če bi preseglo dovoljene meje.

Predsedstvo ZJZ, pozivlja vse svoje člane, da se polnoštevilno in zanesljivo udeležijo manifestacijskega zborovanja, ki se vrši v petek, 13. junija ob pol 17. uri na Kongresnem trgu pred deželnim dvorcem.

Proti Slovencev sta otvorila sistematično kampanjo »Obzor« in »Hrvat«. Skoraj ni dneva, da bi se ne spominjala v bolj ali manj ljubeznem tonu nas Slovencev. Ta zbadanja, ki izvirajo ponajveč iz jeze, da se slovenski politiki ne dajo vpreči v telige takozvane starčevičanske politike, nas ostavljajo docela hladne, ker se ravnamo po načelu, da je treba mirno prenašati lajanje, ker je to samo dokaz, da — jasemo. Zato tudi nimamo namena in ne volje, da bi odgovarjali na vsak posamezen tak izpad, pač pa hočemo te bolj ali manj otrovane pušice, ki leté na nas iz Zagreba, na kratko registrirati v informacijo in ravnanje naše javnosti. Tako piše »Obzor« z dne 11. t. m. v uvodniku to-le: »Vsakomur so padli v oči nerazmerno večji izdatki za Slovenijo. Potrebščina za Slovenijo, ki je po površini in po številu prebivalstva dokaj manjša od Hrvatske, presega potrebščino za Hrvatsko za 57,525-513 K. Dober del tega povška je nastal na ta način, da je Slovenija ob prevratu proglasila vse ljudske šole in bolnice za državne, tako da država vzdržava iz svojih dohodkov šole in bolnišnice. Isto je bilo že preje v Srbiji. V Hrvatski je ostalo pri starem, to je šole vzdržavajo občine, a bolnice se morajo vzdrževati same po sebi ali z drugimi besedami: državljani morajo plačati stroške za bolnišniško oskrbo, a za siromake jih plača pristojna občina. Hrvatska torej vzdržava s svojimi davčnimi prispevki, odnosno prispeva za vzdrževanje šol in bolnic v Sloveniji in Srbiji, a svoje šole in bolnice mora vzdrževati sama, nalagajoč svojim državljanom občinske

razporeženje k isti dovoli tehten moment za nastanek močne obdonavske federacije, ki bi družila iz geografsko-ekonomskih razlogov tudi nacionalno politično sprte narode. Kako slabo se obnese koalicija takšnih politično - psihološko različno orijentiranih držav, nam kaže dovolj jasno politika Italije v trovezli, pa tudi politika Bolgarije ali Rumunije.

Vprašanje, v kakih zvezah bomo z zapadnimi državami, zlasti s Francijo, pa tvori že poglavje zase. Utenil bi kdo ugovarjati, češ, da se giblje vse zgorajšnje razmotrivanje je popolnoma v starem stilu. Poudarjam, da je naša dolžnost in ne dvomim, da bo tudi naša najodkritosrčnejše stremenje, da čimprej realiziramo bratsko vzajemnost med narodi brez ozira na jezik in pleme. Ali bojimo se, kakor rečeno, da naš evropski vzhod še ni na tej točki razvoja, — kakor tudi zapad še ni — da bi bilo že takoj mogoče občno mirno in složno sožitje. Ravno naši dnevi jasno razkrijujo gonilne sile današnje zunanje politike v Evropi: dokler se ne soremene, vella opreznost in čulečnost. Tudi naša dolžnost je, da se borimo za drugačne metode nacionalnega zavarovanja, ali ne na ta način, da se najprej sami razorožimo in oslabimo. Vera v notranje oplenjenje evropske civilizacije je pač že preslaba, zato ne smemo tvegati v predobri veri svojega nacionalnega obstanka. A. M. — L.

doklade, dočim so Slovenci in Srbi teh doklad oproščeni. — Ne prihaja nam na misel, da bi polemizovali s temi izvodi, samo to-le vprašanje bi si dovolili, kakaj i Hrvati ne uvedo tega, kar že zdava velja v Srbiji in kar je bilo uveljavljeno ob prevratu tudi v Sloveniji?

Česa se vse krivi Slovenci po mnenju »Obzorovca«, je razvidno iz te-le notice, priobčene v tem listu 11. junija pod naslovom »Slovenci pri Wilsonu«: »Na drugem mestu prinašamo poročilo o poseti škofa Jegliča in Slovencev pri Wilsonu. Prav v trenutku, ko je Wilson sprejel Slovence, je imela naša parlamentarna delegacija, ki je bila v Bruslju, namen, da se napoti k Wilsonu s posebno tendenco, da ga o tem kritičnem trenutku uveri, kako delajo vse stranke složno na organizaciji nove države. Ker so bili tudi Hrvati v ti delegaciji, so le-ti osobito zahtevali, da naše poslanstvo posreduje avdijenco pri Wilsonu, a žalibog niso uspeli ter so se tako vrnili iz Pariza. Takšne pogreške bi se vzpričo italijanske kampanje ne smele dogajati. — Ti preklicani Slovenci delajo zares napoto vse povsodi! So služaji, ki niso več služaji. Prav gotovo so prišli v Pariz in se napotili k Wilsonu samo radi tega, ker so izvedeli, da hoče k. Wilsonu tudi parlamentarna komisija, z očitnim namenom, da to preprečijo. No, prihodnjič bodo že Slovenci krivi, ako kdo izmed gospodov pri »Obzoru« ne bo mogel kihnuti. (»Obzor« zares že dela konkurenco »koprivam« še uspešneje, kakor doslej, čeprav neprostovoljno).

Prihajajo zopet na površje?

Iz St. Vida nad Ljubljano se nam poroča: Naš Sokol je razvil po petletnem vsiljenem počivanju znovi svoja krila, samozavešneje, kot pa mu je bilo mogoče za starega avstrijskega režima. V maju se je ustanovil pri Sokolu ženski telovadni odsek, ki šteje danes 54 članice, od teh 20 telovadkinj. — Ker tukajšnji Sokol nima lastnega doma, mu je delovanje olajšano, ker sme na dovoljenje vlade porabljati ljudskošolsko telovadnico v telovadno vzgojo. Prepričani smo, da bo v najkrajšem času tudi dozdaj ovirano vprašanje naraščajoče telovadbe kmalu rešeno.

Tukajšnji Sokol se je zavedal svojega kulturno - vzgojnega pomena že pred vojsko, za to pa je imel že takoj ob ustanovitvi pod zaščito Sokolstvu nenaklonjene Avstrije dosti odkritih sovražnikov. Nepozabni ostanejo napadi, preganjanja in bojkotiranje članov od strani elementov, ki so našli vedno svojo zaslonbo pod okriljem tedanje deželne vlade in pa deželnega glavarja. Posebno slast so začutili ti ljudje ob izbruhu vojne. Denunciacije, ki so imele predvsem smer, da stro v St. Vidu sokolsko misel, so se pošiljale na avstrijsko vojno poveljništvo proti osebam, ki so zakriville le to, da so bili člani Sokola in niso klonili glav tudi takrat, ko se je šlo za živeti ali pa poginiti.

Temeljito pa se je list obrnil, ko so se izpolnili nekateri ideali Sokola in je tem mogočnejše in samozavešnejše povznesel let v svobodni svoji Jugoslaviji. Sokol je postal v svoji lastni državi činitelj, kateremu se ni treba boriti več za obstoj, ampak si je svest svoje neizčrpne življenske sile v uverjenju, da napoči kmalu oni Veliki dan, ko bomo vsi bratje, vsi Jugoslavlani Sokoli. Kot tak narod si bomo ustvarjali uspešno bodočnost.

Trenotno nas greni le to, da so se prelevili za avstrijskih časov odkriti neprijatelji, ker jih je danes strah, v zahrbtno rušilce tega, kar je našemu narodu najsvetlejša: bratstva, svobode, enakosti. Vsako sredstvo jim je dobro, da ovirajo delovanje tukajšnjega Sokola. — Tako so zaklenili enostavno šolsko telovadnico, v kateri je gojil dozdaj Sokol svojo telovadbo!

Toda bodite prepričani rušilci, da bo prebolel Sokol tudi ta udarec. Ne kloni, ampak početje Vaše vžiga v njem jekleno voljo, da to kar vsled Vaše krivde zamudi, v najkrajšem času izpopolni. — Vemo tudi odkod vse to. Kakor so izginili nekateri šušteršičevci s površja, tako gotovo pridete na vrsto tudi vi drugi, da prejmete svoje zasluženo plačilo. — Kako dolgo naj gledamo takega šolskega vodjo kot je Bajec in kako dolgo nam bo nagajal dekan brez dekanije, ki je imel svojčas pod svojo streho grofa Chorinskega, (danes nima prostora niti za enega primorskega ali koroškega begunca), s katerim je romal po Ljubljani in Dunaju samo za to, da bi uničil v St. Vidu narodno zavednost in predvsem Sokola? Prva naloga naša bodi, da se odpravijo strankarski boji, da se bomo mogli razvijati in napredovati, zginiti morajo iz javnega življenja v St. Vidu, vsi tisti, ki imajo za seboj črno preteklost. — Poskrbeli za bomo, da se ključ od telovadnice kmalu zopet najde.

Naredi! Tvoja svoboda ni popolna, dokler živi le en brat pod tujim jarmom!

Slovanski svet.

SLOVAŠKI SOCIJALISTI NISO PROTI NARODU.

LDU, Praga, 12. junija. (ČTU.)

Slovaški socialistični poslanci so objavili poziv na ljudstvo, da se mora predvsem nastopiti z vso silo proti Madžarom in da morajo biti v tem postopanju vse stranke solidarne.

O znanem generalnem avditorju Boubliku razpravljajo češki listi in kritizirajo zlasti dejstvo, da se ni uveljavila proti njemu kazenska preiskava. »Český Deník« objavlja dolg članek, v katerem med drugim izjavja: »Število justifikacij v soški armadi je doseglo pod justičnim referentstvom generalnega avditorja Boublika neverjetno višino. Justifikacije so se izvrševale na ljubljanskem strelišču, kjer je v času Boublikovega poslovanja nastalo celo pokopališče. Ni potekel teden, da bi se ne pomikal bil dva do trikrat po ljubljanskih ulicah karé z nesrečnimi obsojenci v sredini. Justifikacije, to je bilo njegovo življenje, samo kadar

Primorski Sokolski Krogi.

Vabimo vse sestre in brate na sestanku, ki se vrši v soboto, dne 14. t. m. ob 20. uri v klubovi sobi restavracije pri »Zlatorogu« v Gosposki ulici. Gre za izvolitev delegatov za občni zbor S. S. Z. in za ustanovni sabor Sokolskega Saveza S. H. S. v Novem Sadu. Prosimo polnoštevilne udeležbe. Odbor.

Slovenska Sokolska Zveza. Tehnični odsek. Glasom sklepa tehničnega odseka S. S. Z. se morejo udeležiti izleta v Novi Sad poleg delegatov onih telovadnic in telovadkinje, ki jih pod lastno odgovornostjo preskusi žurni načelnik o predpisanih vajah in vidira njih legitimacije.

Bratje župni načelniki izvršite vestno in brezobzirno svojo dolžnost in javite nemudoma listo telovadcev in telovadkinj: ime, stan, na tehnični odsek S. S. Z.

Kdor pride v nedeljo na zvezni občni zbor, naj vzame telovadno obleko seboj.

Ljubljanska Sokolska Župa. Delegacije (odposlanci) za Sabor v Novem Sadu iz društev ljubljanske Sok. župe se zberejo v nedeljo, dne 15. junija 1919 ob 8. uri v telovadnici »Ljubli. Sokola« na razgovor o delu na Saboru.

Na pomoč umirajočim Gorlčanom!

Primorci! Notranjci!

Vaša dolžnost je, da prhitite vsi kot en mož na protestni shod, ki se vrši danes ob pol 17. uri. Vsi begunci se zberemo ob 16. uri pred Prešernovo in gremo skupno na shod. Vsi, brez izjeme na shod!!!! Tržaška mladina.

Rešimo teptano Istro!

Dnevne vesti.

Gosti. Danes prispe v Ljubljano naš finančni minister dr. Momčilo Ninčič. Ravnotako prispe znani ruski nacionalist grof Bobrinski. Čevljarska zadruga v Ljubljani opozarja svoje člane, da naj danes ob 16. uri zaprosijo delavnice in trgovine ter se udeležijo shoda na Kongresnem trgu. — K. Kordelič.

Jelena Lazarevičeva v krogu Slovencev. V torko popoldne se je na povabilo »Splošnega slov. ženskega društva« zbralo v mali dvorani Narodnega doma okoli 60 Slovencev, zastopnic različnih organizacij, da pozdravijo Jel. Lazarevičev, profesorico socialnih ved in juristko, gosposlično Jovo Lazarevičev, hčerko bivšega srbskega ministra v Beogradu. Gosta sta pozdravili predsednica ga. Franja Tavčarjeva in gđ. Manica Komarova, n. kar je v prisrčnih besedah odgovorila gđ. prof. Lazarevičeva ter poročala o svojem posredovanju v korist naše nedeljene in neokrnjene jugoslovanske domovine pri angleškem kardinalu Bourneju, ki je v Beogradu stanoval v njeni hiši. Svoje poročilo je zaključila s pozivom, naj tudi Slovenci nikar ne obupavajo, ako nam pravkar proti huda krivica iz Pariza, češ, da se je tudi njena ožja domovina srbska morala boriti stoletja, dokler ni končno sijajno zmagala. Vseh Jugoslovancev, torej tudi Slovencev, dolžnost pa je resno delati, delati za kulturni in gospodarski napredek ter za čim življejo zavest, da smo Slovenci, Srbi in Hrvati močni in nepremagljivi le v najpogostejši slogi in edinstvu. Nato se je razvila nepriljubljena zabava, h kateri so prispevale posebno ga. Pipa Arko - Tavčarjeva kot pevka, gđ. Renata Miletičeva kot elegantna plesalka solistka. Slovence so postregle s čajem, zakuski in drugim. V torko popoldne je v sredo dopoldne in popoldne sta si srbska gosta v spremstvu tajnice »Splošnega slovenskega ženskega društva« ogledala Marijanišče, Lichtenburški zavod, Eli-zabetno bolnišnico, Jožefišče, hiralnico, Mladiko (lice) in gluhošolstvo. Gosposlična Lazarevičeva se je poklonila tudi g. knezoškofu dr. Jegliču, ki jo je jako prijazno sprejel. V sredo zvečer je predavala gđ. profesorica v veliki dvorani Narodnega doma pred izredno mnogobrojno zbranim občinstvom o muke-polnem, nad vse požrtvovalnem delovanju srbske žene tekom sedemletnih vojn. Naposled je z živimi besedami bodrila tudi Slovence, naj vztrajajo do končne popolne zmage. Povabila jih je v imenu vseh srbskih ženskih društev, da se udeležijo dne 14. julija t. l. v Beogradu ustanovitve Zveze vseh jugoslovanskih ženskih društev ter da se združijo v skupnem velikem domu - in dolžnem delu. Gđ. Lazarevičeva je bila tudi v Kamniku in Radomljah, kjer se je takoj seznanila z našim ljudstvom; danes pa se je odpeljala na Bled.

Stanovanjska beda v Ljubljani. Do sedaj uradnikov in uslužbencev, zaposlenih v Ljubljani, imajo svoje družine še v Trstu, ker za te niso mogli dosedaj najti v Ljubljani, oziroma v njeni okolici, stanovanja. Z regulacijo valute v Trstu je pa to uslužbenstvo zašlo v skrajno kritičen denarni položaj, ker mora pošiljati družinam lire, za katere se mora v Ljubljani plačati po 3 K 70 vin. do 3 K 90 vin. Ako pomislimo, da se mora sedaj v Trstu za stanovanje plačati toliko lir, kolikor prej je kron in da to razmerje velja tudi za živila in druge potrebščine, tedaj si lahko vsak predstavlja, kako žrtve zahteva

obstoje te družin; in svedoče v Trstu, kakor tudi v Ljubljani, preživlja le ona misel in skrb, in ta je: na kak način dobiti stanovanja v Ljubljani. Ker pa sedaj v Ljubljani šalibog ni urada, kamor bi se prizadeti v tej stvari namogli zateči, in kar je v tem oziru obstoječih uradov, so vsi brez pozitivne vrednosti, opozorilo se slava vlada, oziroma poverjeništvu za socialno skrbstvo, da uveljavi vsaj v toliko svojo avtoriteto, da bi posredovalo, da se vsaj prva stanovanja, ki bodo sedaj v Ljubljani prazna, odkazejo v prvi vrsti uradnikom in uslužbencem, ki imajo svoje družine še v Trstu. Ni veliko teh, a val ti postanejo v kratkem žrtve obstoječih razmer. Vemo, da poverjeništvu za socialno skrbstvo ne more delati čudežev, zato opozarjamo tudi hišne posestnike na te razmere in jih prosimo, da jih upoštevajo in da dajejo v prvi vrsti tem revežem prazna stanovanja na razpolago.

Vprašanje stanovanj. Vsi uradniki, uslužbenci in delavci državnih, deželnih, železničnih in drugih avtonomnih uradov, ki iščejo v Ljubljani stanovanje, so naprošeni, da do 18. t. m. izpolnijo poizvedovalno polo in jo izročijo stanovanjskim zaupnikom svojega urada. Tiskovina se dobi brezplačno pri zaupnikih in pri vratarju deželjskega liceja na Bleiwejsovi cesti in se izpolnjena odda istotam.

Narodni dom in prireditve v njem. Naprošeni od »Mestne hranilnice ljubljanske« rade volje objavljamo, da se ona ni nikdar pogajala z nobenim podjetnikom radi prodaje »Narodnega doma« in tega tudi staviti ni mogla, ker ni lastnica te zgradbe. Lastnik je marveč društvo »Narodni dom«, čegar društveni odbor, izvoljen 6. aprila 1918, tudi edini oddaja prostore in je oddal tudi reprezentacijsko dvorano. — K. Kordelič v četrtašnji »Napreju«, da bi se moral za razne prireditve in izobraževanje teh prireditelj »že kodo pobirajati«, samo konstatiramo, da se je pobirajala za stvar mestna občina, ki je v posebni vlogi opozorila policijsko ravnanje na te prireditve. Tudi naš list je zadevo že obravnaval. — Kar se pa tiče trditve, da napravlja neki »liberalci« U. spričevala plesnega pouka, bi mi lahko popravili, da je ta »U.« socialni demokrat »Naprejeve« vrste. Če to mnenje »Napreju« ne ugaja, naj se sam odvadi kovati iz takšnih afer politični kapital, čeprav mu je potreben.

Laški vojski — tatovi. Iz Kranjske gore na Gorenjskem se poroča, da je zadnji čas izginilo več glav goveje živine, ovac in konj, ki so se pasli v bližini demarkacijske črte. Začeli so takoj iskati tatove, in krvava sled jim je pokazala, da so to italijanski vojski. Več posestnikov iz Kranjske gore ima vsled tega občutno škodo. — To le potrjuje dejstvo, da so Italijani, četudi imajo na jeziku vedno besedo kultura, v resnici še daleč od nje. Najbrže se je Italijanom zahotelo po dobri govedini, valed česar niso mogli premagati svojega poželenja, da ne bi iztegnili svojih dolgih prstov po tuji lastnini. In poleg tega je meso v okupiranem ozemlju redka in silno draga stvar. Italijani imajo res prevelik apetit po tuji lastnini.

Turistovski hotel »Aljažev dom« v Vratih je »Slov. planinsko društvo« otvorilo dne 8. junija t. l. Turisti in izletniki dobe v hotelu vso oskrbo, kakor je bila pred vojno. V hotel se sprejmejo tudi gosti zadnjih časa. Takim gostom se priporoča čas do srednjega julija ali pa mesec september, ko je turistovski promet manjši.

Koča na Veliki Planini nad Kamnikom se odprla v soboto, 14. t. m.

Vojniki, pošta. Stev. 554/ prez. Vse stranke, katere so vplačale od dne 21. do včerajš. 28. majnika t. l. pri tem uradu kakšen znesek bodisi potom naznanc, bodisi položnic, se naj nemudoma zglašijo s sprejemnicami pri pošt. uradu Vojnik. V Ljubljani, dne 11. junija 1919. Višji pošt. ravnatelj dr. Debelak.

Na ustanovnem zavodu za gluhošolstvo v Ljubljani se bodo s pričetkom šolskega leta 1919/20 vnovič sprejemali gluhošolci šolobvezni otroci na prošnjo rediteljev in njihovih namestnikov. Pogoji za prijem k pouku, oziroma na sprejem v zavod so: 1.) Gluhošolci naj imajo takšno stopnjo, da se dotični s posluhom ne more naučiti glasovnega jezika; 2.) izpolnjeno sedmo in ne še prekoračeno dvajseto leto življenja in 3.) primerna telesna zmožnost in sposobnost za izobraževanje. Od sprejema so torej izključeni bebasti, slaboumi in božastni otroci, potem otroci, ki imajo nalezljive bolezni in druge telesne hibe. Prav tako se ne morejo sprejeti otroci, katerih govorila niso zmožna, da bi se priučili glasovnega jezika, nadalje otroci, ki so v veliki meri kratkovidni ali daljnovidni in ki motijo posteljo. Sposobnost za izobraževanje se dokazuje s posebno preizkušnjo, ki jo je prebiti v zavodu; dan in ura te preizkušnje se razglašita ob svojem času. Gostenci morajo v dobi svojega izobraževanja v zavodu dobiti stanovanje in hrano prosto plačilo letnega zneska 300 K. Ako se uboštvo dokáže, se preskrbovalni stroški lahko znižajo ali popolno izprejeda. Notranji gostenci dobivajo vso preskrbo v zavodu, vendar jih morajo tisti, ki so jih dolžni preživljati, preskrbeti s predpisano vrtno obleko in s potrebnim perilom. Notranji gostenci morajo prineseti s seboj v zavod ta-le oblačila v dobrem stanju in zaznamovana, in sicer dečki: 2 gornji obleki, klubok in žinsko suknjo, dvoje čevljev, 6 srajc,

6 spodnjih hlač, 6 parov nogavic, 6 ženskih robcev in dečki: 2 gornji obleki, klubok ali ruto in suknjo, 6 parov čevljev, 6 srajc, 6 spodnjih hlač, 6 hlač, 3 naprave kopice, 3 predpasnjake, 6 parov nogavic, 6 ženskih robcev in dečki. Prošnje za prijem k pouku, oziroma za sprejem notranjih gostencev v zavod, naj se do dne 23. junija 1919 vložijo pri ravnateljskemu ustanovnemu zavodu za gluhošolstvo v Ljubljani. Prošnje je opremiti z nastopnimi listinami: a) z rojstnim listom, b) z izpovedjo o cepljenih kôzah, c) z zdravniškim izpovedjem o gluhošolnosti, d) z napovedjo, kako je nastala, in o telesni zmožnosti, e) z domovinskim listom, d) s šolskimi naznanili, če jih dotičnik ima. Kadar se prosti, da bi se dotičnik sprejel za notranjega gostenja, je vrhu tega priložiti izkaz o premoženju ali zavezojo nismo, da bo plačeval po 300 K preskrbovalnih stroškov na leto, ali pa naj se priloži ubožno izpovedje, napravljeno v zakoniti obliki.

Izpred novomeške porote. Kot prvi je prišel na vrsto pri tem porotnem zasedanju 27 let stari Jože Medvešek zaradi hudodelstva tatvine. Dozdej še ni bil kaznovan. Med vojno je bil sofer in je začel barantati in trgovati. Po preobratu je prišel domov in nadaljeval »trgovino« z mesom, mastjo in sličnimi predmeti. Ker ni imel sam denarja, sta mu posodili mati in sestra glavico 2200 K. Za vse je nakupil blaga, toda oblast mu je zaplenila vse blago in na mah je postal siromak. Ko se je vračal praznih rok domov, sta ga vjela na veliki petek letos nevihta in nočel je spat v hlev Apolonije Mrežar na Cimerne. Ko se je ogrel in prespal, je začel premišljevat o izgubi 2200 K. Sklenil je odpeljati Mrežarji par volov in jih prodati v Celju, da pride zopet do obratovale glavnice. Sklenjeno, storjeno. Gnal je oba vola, vredna 10-000 K, čez Radeče na Zidani most in od tam proti Celju. Ravno pri mostu v Laškem trgu so pa čakali nanj orožniki, ki so bili obveščeni brzojavno. Priznal je na mestu. Njega so zaprli, vola pa oddali Mrežarji. Medvešek priznava odkritosrčno in skesano. Porotniki so potrdili njegovo krivdo soglasno in sodišče je obsodilo Medveška na eno leto ječe, poostrene s trdimi ležišči, vendar se mu bo štel v to kazeno tudi preiskovalni zapor od 19. aprila 1919 naprej. — S sodbjo je zadovoljen. — Drug slučaj zoper Fero Stežinarja in tovariše zaradi goljufije je preložen.

Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani tem potom ponovno vabi vse gx. upravnega odbora, katerim so se vabila na X. sejo, katere se vrši 16. junija ob 15. uri v sejni dvorani »Ljudske posojilnice«, že odposlala, da se blagovoljijo sigurno udeležiti seje, da ne bi bila nesklepčna, ker je več gx. upravnega odbora iz okupacijskega ozemlja in v Beogradu, kateri se ne bodo mogli seje udeležiti.

Koncert se vrši v nedeljo, 15. t. m. na vrtu Narodnega doma ob 15. uri. V slučaju slabega vremena pa v prostori restavracije. Svira orkester »Dallibor«.

Kino Ideal opozarja slavno občinstvo, da se vrši danes vsled velikega protestnega shoda na Kongresnem trgu samo večerna predstava na vrtu ob spremljevanju gledališke godbe. Predvaja se zadnjič zanimiv okrski film »Smrt — maščevanka«, krasna drama v 5 delih ter burka v 1 dejanju »Če je kdo predebel«. — Jutri v soboto, ako film pravočasno dospje prvi del senzacijne filmske drame »Kajna« z Erick Kaiser - Titzom v gl. ulogi.

Umri je v Budimpešti g. Allik Malitsch. N. v m. p.

Gorilka Brda hočejo ostati slovenski!

Važno za gaziste.

Po sklepu »Internationale Liquidierungskommission« se morajo z 28. februarjem 1919 vpokojiti vsi gazisti bivše avstro - ogrske vojne mornarice, inkluзивno gazisti brez čina.

Izveti so samo oni, kateri so že prevzeti v državno službo jedne na novo nastalih držav.

Ker potemtakem »Liquidierendes Kriegsministerium - Marinesektion« od 1. marca počenši ne izplačuje več aktivnih pristojbin, je le v lastno korist vseh gazistov, oziroma gazistov brez čina bivše avstro - ogrske vojne mornarice, ako prijavijo v prošnji na »Liqu. Kr. Min.-Marinesektion« vse morebitno še potrebne podatke za odmerjenje pokojninskih dohodkov.

Za tozadnje prošnje so na razpolago tiskovine, katere se dobivajo pri »Liqu. Kr. Min.-Mar. Sektion«, pri »Liqu. Kr. Min.-Marinesektion« v Zagrebu, Radolfova vojašnica in pa pri podpisnem uradu.

Oni gazisti bivše mornarice, kateri so že prevzeti v državno službo jedne na novo nastalih držav in katerih se valed tega sedaj ne more upoštevati na vpokojitve morajo vpsolati »Liqu. Kr. Min.-Mar. Sektion« službeno potrdilo, da so od države namočeni.

Prošnje in potrdila morajo dospeti najkasneje do 30. junija »Liquidierendes Kriegsministerium« v Zagrebu, katere jih bodo potem skupno poslale na Dunaj.

Prošnje in potrdila za gaziste (gaziste brez čina) in Slovence sprejema

v vrhu nadaljne odpreme podpisani urad, ako se vpsolijo do najkasneje 30. junija 1919. — Evidenčni in informativni urad za mornarico, Ljubljana, Dunajska cesta 31.

Na Reko spleh ne pustimo barantati!

Kultura.

Pevsko društvo Ljubljanski Zvon. Razpisuje tri nagrade v zneskih po 500, 300 in 200 kron za tri najboljše izvirne, še ne objavljene moške zborne, na besedila domačih pesnikov. Kompozirani morajo biti v modernem duhu, a ne v pretežkem slogu. Društvo bo nagradne skladbe dogovorno s skladatelji izdalo in si pridrži pravico prvega izvajanja. Nagrade bo prisodila en mesec po razpisnem roku posebna strokovna komisija. Skladbe naj se pošlje najdalje do 30. junija 1919 na naslov: »Pevsko društvo Ljubljanski Zvon«, z imeni skladateljev v priloženih zaprtih kuvertah. Svetuje se, da ne pošiljajo skladatelji skladb v rokopisu, temveč v prepisu. — Odbor »Ljubljanskega Zvona«.

— Odbor »Ljubljanskega Zvona«.

Najnovejša poročila.

Naša posebna brzojavna poročila.

DESAMOURIRANI HERRON. Pariz, 11. junija. Prosluli profesor Herron se je zadnji čas vedno bolj odlikoval z napadi na ameriško politiko v predavanjih, člankih, intervjujih in izjavah. Švicarsko ameriško poslanstvo je izdalo svojo uradno izjavo, da zastopajo vse te Herronove izjave samo njegovo zasebno mnenje, da v ničemer ne obvezujejo ameriške vlade in da mož ta čas ni v nikakršni zvezi z ameriško delegacijo. To izjavo je med drugim povzročilo tudi agitatorično delovanje Herrona proti Jugoslovonom.

RAZNI NEMIRI. London, 10. junija. Sedaj so se doznale podrobnosti o raznih revolucionarnih gibanjih, o čemur se pa ni smelo javljati. V Egiptu so nastali nemiri med angleškim okupacijskim četami, ki se upirajo vednemu odlašanju demobilizacije. Njihovi vojaški sovjeti so poslali vojaškemu guvernerju neke vrste ultimatum, v katerem zahtevajo, da demobilizacija konča avgusta 1919. — V Kanadi je sovjetska vlada v Winnipegu vladarica skoro vsega zapada. Pričetkom junija se je pridružil pokretu tudi otok Wancouver.

NEMIRI V ITALIJI.

Milan, 11. junija. Revolucionarna razburjenost preveja vso Italijo. V Neapolju in v Kampaniji traja še vedno generalna stavka. V Neapolju je došlo do krvavih spopadov med vojaštvom, ki je demonstracije razglašalo. Do krvavega spopada je prišlo tudi v Varese. V Rimu je delna ministrska kriza.

KRIZA?

Lucern, 12. junija. Laška in nemška propaganda slikata položaj, ki je nastal v Parizu vsled stavk raznih strok delavstva, za precej opasen. Depeshe, ki jih dobivamo, pa to odločno zanikajo. Težko je napraviti jasno sliko o obsegu in dalekosežnosti teh stavk, ker francoska cenzura ne dopušča objav. Izgleda pa, kakor, da bi se bližala mednarodna kriza, ki je v zvezi z dolgotrajnim mečkanjem na pariški konferenci in z nezadovoljnostjo z raznimi polovičnimi rešitvami.

LAHI IN RADIČEVE SPOMENICE.

Milan, 10. junija. »Corriere dela Sera« javlja, da so Hrvati poslali na konferenco memorandum, v katerem zahtevajo, da se Reka priklapi Italiji. Ne moremo verjeti, da bi celo nevrastenik Radić bil zmožen takšnega izdajstva. Izgleda, da so Lahi falsificirali večji del sličnih izjav in memorandumov, ki jih v zvezi s kakršnimi plačanimi induviduiji in da je Radić s svojim hujškanjem samo dal povoda Lahom za takšno postopanje.

ZASTOJ KONFERENCE.

Pariz, 12. junija. Jadranski problem je stacionaren. Novih posvetovanj o njem ni bilo, isto velja za celovsko kotlino. V ospredje je stopilo zopet pogajanje z Nemčijo

ki je v skladu s 14 Wilsonovimi točkami.

RATIFIKACIJA MIROVNIH PRELIMINARJEV.

Zagreb, 13. junija. »Berl. Tagblatt« javlja, da bo mir ratificiran v avgustu. (Da bi bil že podpisan!)

PREDAVANJE O PARIZU.

Zagreb, 13. junija. Včeraj je imel v Zagrebu informativno predavanje ekspert naše pariške delegacije, prof. dr. Barac skupaj z glavnim predstojnikom »La Srbije« dr. Lazo Markovićem o delu delegacije in o pogreškah, ko so jih doslej napravile v našem vprašanju javnosti, časopisje, vlada, delegacija in dr. v prošlosti vsled napačnega presojanja položaja.

OBSODBA USKOKA.

Zagreb, 13. junija. Dne 10. t. m. se je vršila v Kostajnici velika skupščina volilcev, ki so pozvali pozvali poslanca dr. Dušana Peleša, (ki je svoječasno izstopil iz Demokratskega kluba, ker se ne strinja z agrarno reformo), naj odloži mandat, ker nimajo volilci vanj nobenega zaupanja.

MISTIFIKACIJA, — OROŽJE PROTI AGRARNI REFORMI!

Zagreb, 13. junija. Minister dr. Poljak je izjavil dopisniku »Riječi« SHS,

da je brošura, ki jo je izdalo založništvo grofa Bombelles »Hermes« v Zagrebu, z naslovom »Minister dr. Poljak o agrarni reformi«, prosta mistifikacija, ker so važni in bistveni odstavki in nekega dr. Poljakovega govora izpuščeni, drugi pa naravnost izpremenjeni, tako da je smisel popolnoma izkrivljen in docela drugačen, nego je dr. Poljak res govoril. (Takšno orožje je torej že tudi dobro za nasprotnike agrarne reforme!)

Zahtevamo sameodločbo Pri- morja!

Gospodarstvo.

AGRARNA REFORMA.

LDU, Beograd, 12. junija. Dne 17. 18. in 19. junija se bodo posvetovali interesi in strokovnjaki pod predsedstvom ministra za agrarno reformo o zakonskem načrtu glede nameravane ureditve agrarnih odnosov, o katerem bo v kratkem razpravljalo tudi Narodno predstavništvo. Kot podlaga ankete bodo služile prehodne odredbe ministrskega sveta za pripravo agrarne reforme z dne 25. februarja. Pričetek posvetovanja bo 17. junija ob 16. Prostor posvetovanja se bo še naknadno naznanil.

Predvsem je povabljen k posvetovanju glavna Zveza Kmetijskih Zadrug kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki bo imela svoj kongres zastopnikov iz vse države v Beogradu nekoliko dni prej. Pozvani so brzojavno in strokovnjaki, zastopniki interesiranih skupin iz vse države, zastopniki malih poljedelcev, srednjih in velikih posesti, zasebnih in cerkvenih. Pri sklicanju ankete vodi ministra misel, da se zakonski načrt o agrarni reformi ne sme prej predložiti Narodnemu predstavništvu, predno se ne zaslisi mnenja vseh interesiranih skupin.

Promet.

LDU, Beograd, 11. junija. Ozkotirna železniška proga Stalac - Kruševac-Užice je izročena prometu.

Brzojavna pristojbina. LDU, Zagreb, 12. junija. »Narodne Novine« prinašajo razglas poštne in brzojavne ravnotežja, da znaša v tuzemskem prometu brzojavna pristojbina za vsako besedo 6 par ali 18 vinarjev. Minimalna pristojbina je 60 par ali 180 vinarjev. Pristojbina za nujne brzojavke je trojna.

Uvoz iz Čehoslovaške. Centralna uprava za trgovački promet sa inostranstvom v Beogradu je sklenila 30. marca t. l. s Čehoslovaško republiko pogodbo, glasom katere nam Čehoslovaška dobavlja nastopne predmete: Šipe,

steklenino, porcelan, keramične proizvode, rotacijski papir, trgovski papir, tekstilno blago (sukno), konfekcije, gonilne jermene, mineralne barve, lake in kit, kemične proizvode, beli lim, poljedelsko orodje, kuhinjsko posodo, druge proizvode iz jekla, železa in drugih kovin, elektrotehnični material, poljedelske stroje, druge stroje in motorje. — Trgovci, ki žele uvažati kateri predmet, morajo prijaviti Centralni upravi za trgovstvo z inozemstvom, podružnica v Ljubljani, vrsto in množino blaga, približno vrednost, po možnosti natančni naslov dobavitelja in obtem navesti, da bi se obračun naj izvršil v zmislu dogovora z dne 30. marca 1919. Te vloge se naj vložijo takoj.

Živje jugoslovanski Jadran!

Društvene vesti in prireditve.

Čebelarstva podružnica za Savinjsko doljno priredi v nedeljo 12. t. m. ob 15. uri podučno predavanje o čebelarstvu pri g. Žganku ali Klincu v Seščah pri St. Pavlu. Ker bo ob enem zbor podružnice, pričakujemo prav obile udeležbe. — Tajnik.

Čitalnica v Rogatcu naznanja, da je likvidacijski odsek kluba naprednih slov. akademikov v Celju podaril svojo javno ljudsko knjižnico v Rogatcu z omaro vred novoustavljene »Čitalnice«.

ci v Rogatcu. Omenjeno društvo izreka tem potom Klubu naprednih slov. akademikov v Celju najsrečnejšo zahvalo in obljuba, da bo služila knjižnica kot dosedaj svojemu zvišenemu namenu, to je, izobrazbi ljudstva. — Predsednik: Velikonja Josip, poštar.

Poizvedbe.

Dotična gospoda vojaka, ki sta bila v mesecu oktobru 1918 v Trstu v hotelu Volpič, ko sem kupil od nekega nadporočnika avtomobil, nujno prosim, da se zgleda, Rudolf Rumpold, Slomškova ulica 21.

Manjša svota denarja je bila najdena. Izgubitelj dobi denar pri g. Mariji Turkovi, Sv. Petra cesta št. 6.

Kdo mi ve poročati o usodi mojega moža Anton Gradišnika, ki se je nahajal v Albaniji v mestu Draču leta 1917, in se vrnil od tam bolan na malariji meseca listopada leta 1918. Zadnjičkrat mi je pisal iz bolnišnice z Reke (Fiume) 6. prosinca leta 1919. Prijaznega sporočila prosim priti vrnitvi stroškov njegova žena Karolina Gradišnik, v Bistri, p. Borovnica, Kranjsko.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Kupi se mlad hudič za na vergo, Ivan Kuralt, Domžale, 5985

Dobro ohranjen landauer se prodaja. Poizve se v Mengu, pivovarna, 5897

Kinooperaterja invalid ima prednost, treznega, z letnimi izpričevanji, sprejme Fran Kraut v Pliberku na Koroškem, 5955

Starine naprodaj. Nekaj orožja, slike, Jonke, Kongresni trg 16/L. Vsak dan med 12 in 1 uro popoldne, 5958

Čisto nov voz na oljate osi in novo proda Ivan Černe, sedlar, Zg. Šiška, 5938

Nova dvonadstropna hiša »vila« z vrtom v Sp. Šiški se prodaja. Več se izve v gostilni pri »Zvezdi« v Sp. Šiški, 5949

Dobro ohranjeno damsko kolo je za 1000 K naprodaj. — Poizve se: Škofja ul. 12/II. levo, od pol 5 do pol 6 ur, 5962

Trgovci železninske in mešane stroke z dobrimi izpričevanji želi primerne službe v dobri hiši za takoj. Pisma na upr. »Slov. Naroda« pod »Trgovci«/5942.

Inteligentna gospodinja 5 letn. fantu. Gospodinja z znanjem francoščine imajo prednost. Ponudbe: Valjak, Maribor, Kavarna Central, 5927

Marljiv, zanesljiv kravar, vse gospodarske posle, se išče za malo imenje. More biti oženjen. Obširne ponudbe z zahtevano plačo je poslati na: grad Miljana, pošta Podčetrtek, 5917

Tražim gospodico ali gospodja za djecu, starn 6 i 5 godina i 7 mjeseci, koja hrvatski i njemački govori. Nastop odmah ili po dogovoru. Ponude oznakom plače slati na: Emil Celiković, Osljeck, Gundulićeva ulica 3, Hrvatska, 5974

Do 200 vagonov bukovič drva in 5 vagonov lepega opla se prodaja. Vreče za ogelje da odjemalec. Vprašanja pismeno na Janko Božić, Celje, Rotovska ulica 15, 5849

Uniforme in škornji se prodajo. Vora- za se: Bleiweisova cesta 25/L od 12—15 ure, 975

Hiša v sredini mesta, pripravna za trgovino, se kupi. Posredovalci izključeni. Ponudbe pod »Hiša« s srečo/5964 na upr. Sl. Nar.

Starjšo prodajalco, popolno izurjeno nim blagom, sprejme firma Norbert Zanier & sin, Sv. Peter v Sav. dol. 5880

Pisali stroj, najboljši sestava, sasma nov ili malo rabljen s mešanim kupiti. Ponude tvtici Schwazeri drug, Zagreb, Preradovičeva 1, 3347

Deklica, zdrava in poštena, se sprejme za domačo hišna dela. Prednost imajo one, ki so že v tej stroki služile. Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«, 5839

Blaginaričarka za lekarno se sprejme za domačo hišna dela. Prednost imajo reflektantije, večše stroje pisarja. Pismene ponudbe na lekarno R. Sušnik v Ljubljani, Marijin trg, 5981

Elegantno meblirana soba z elektr. dvaj, če mogoče v sredini mesta za dva tehnika, se išče. — Ponudbe pod »Visokošolca« na upr. Sl. Naroda, 5979

Naprodaj 150—200 m³ jelovih desk, 4—6 m dolge, 20, 25, 30 in 40 m m debele, kot tudi deske za zaboje, na postaji ležeče. Dobiti so takoj. Takojšnje oferte se prosijo nasloviti na Parno žago v Sevnici ob Savi, 5971

Malinovca vsa množina v surovini (več hektolitrov) pride tudi v letošnjem letu v prodajo od železniške postaje Sevnica ob Savi. Kupci na vsi množino naj se blagovoljno obrniti na Parno žago v Sevnici ob Savi, 5972

Tražim hrušču, koja bi inače kućanstvo vodila, supruzi smo brez djece. Plaća mjes. K 80— i besplatna obuća prama vremenu službe i marljivosti. Nastup odmah. Odsteta za putni trošak u gotovom. Ponude izravno na potpisano: Vjekoslav Stazić, trgovina kožom, Šišak, 5865

Ženitna ponudba. Posetnika sin, v trgovstvu izobražen, 34 let star, z nekaj tisoč kron premoženja, se želi v svrhu ženitve seznaniti z gospodjico ali vdovo z gostilno ali trgovino. Tajnost se jamči. Le resne ponudbe s sliko na upravništvo »Slovenskega Naroda« pod šifro »Resnost/5922«.

Laeno olje v večji množini naprodaj. Ponudbe pod »F. S. 5990« na upr. »Slov. Naroda«, 5980

Cementa in strojnega olja kupim po najvišjih cenah vsake množine. Ponudbe: Cement, poštno ležeče Kranj, 5976

Dobre približno 300 litrske sode kupi Strojilna tovarna Kurka & Wildi na Polzei pri Celju, 5918

Proda se nova salonska obleka, srednje velikosti, žaket s telovnikom, in nekaj malo ponošene obleke Poizve se: Kolizejska ul. 12., podpritičje vila, Roza, 5977

Tropinje za krmo živini izborne tudi za med rezanico konjem, ima napredaj po 40 vinarjev kilog. Sever & Komp., Ljubljana

Vzorce pošljemo na zahtevo zastopni, 5976

DRVA meterska, žagana in cepljena se dobijo v Kolodvorski 31, 5867

10 do 20.000 K posojila išče podjeten obrtnik ozir. trgovec z dobro vpeljano trgovino. Blagohotne, razne ponudbe se prosijo vnositi do 18. t. m. na naslov: Znanajen 35 Ljubljana — poštno ležeče. — 5982

Drva bukova in mehka, se kupijo v vsaki množini. Ponudbe pod »Drva« na L. Jugoslovanski anončni in informatni zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabrežje 5, 5937

JAJCA jajca za čaj (temno rumena) 90 v. la jajca (čez 50 g težka) 80 v. la jajca 75 v. Plavci (Schwimmer) in umazana 70 v. en komad, se prodajajo v originalnih zabojih pri EM. SUPPANZU v Rogatcu, Slovensko Stajersko, 5919

Kompletna mlatina garnitura, benočinova lekomobilna 10 HP, pisalni stroj Schmidt-Premier cenó pri A. BINDER, Hausmannstätten bei Graz, 5921

Nudjamo četiri vagona lijepog izabranog krumpira na promptnu otpremu. Upiti: Našička peropila, Gjurgenovac, 5966

1.200 K nagrade dobi, kdor odda ali preskrbi mirni stranki stanovanje 3—6 sob z električno razsvetljavo in parketom kolikor mogoče v sredini mesta, za takoj ali tudi pozneje. Cenj. ponudbe pod »1200/5963« na upr. Sl. Naroda, 5963

Inženir (merilec), kateri ima prakso v trasiranju ozkotirnih železnih prog, se sprejme. Delo za 1—2 meseca. Nastop takoj. Plača po dogovoru. Orodje potrebno. Ponudbe na: Šestjaski premogokop A. Jakl, Krpelj (Dolenjske), 5968

Odda se hiša z 2 sobama v Mengu. Preda se vlačna in plavna miza za dnev. Kje, pove uprav. Slov. Naroda, 5956

Gospod v lesni trgovini dobro i vež- tan in zanesljiv želi vslopiti v kako večjo lesno trgovino kot do- bra in zanesljiva moč. To zadnje po- nudbe pod »Zanesljiv/5882« na upr. Sl. Nar. 5882

„Šifra 43 R. F.“ Pismo dobil žal prepozno. Prosim na tem mestu odgovora, ako je še mogoče, kakor v pismu določite dan, 5959

Sv. Lovrenc nad Mariborom: Krasna letovišča pri Büttnerju.

Stanovanja za 1 sobo mesečno 100—140 K. Hrana za osebo na dan 18 K. Trikrat v tednu meso, 5946

Sveža jajca nudim po 65 vinarjev komad — 5890

Ed. Suppanz, Pristova, Slov. Stajer.

NAPRODAJ je radi preselitve:

Izvrsten klavir, salonska garnitura, veliko ogledalo, moško kolo, nekaj volnenega blaga in platna, citre in uniforma.

Tržaška cesta 43.

Vabilo na letni redni občni zbor gostilničarske zadr. na Bledu, ki se vrši

v nedeljo, dne 15. junija 1919 ob 3. uri popoldne (ob 15. uri) v hotelu »Triglav« na Bledu.

DNEVNI RED:

1. Nagovor.
2. Čitanje zapisnika zadnjega ob- čnega zbora.
3. Letno poročilo o delovanju v letih 1915—1918.
4. Proračun za leto 1919.
5. Volitev novega odbora za l. 1919.
6. Razni predlogi in nasveti.

Zadruga gostilničarjev itd. na Bledu. Jakob Peterzel, načelnik.

Vabilo k 16. občnemu zboru zadruga Narodni dom reg. zadr. s o. z.

v Kranju ki se boče vršil

dne 21. junija 1919 v bratni sobi »Narodne čitalnice« v Kranju ob pol 21. uri s sledečim sporedom:

1. Poročilo načelnika.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje letnega računa in razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelnika in nadzorstva, 5. Slučajnosti.

Opomba: Po § 28 odst. 2 zadr. pravil se morejo dati zadr. knjižni zastopati na občnem zboru po pooblaščenem zadr. knjižni na podlagi pismenega pooblastila.

Eden zadr. knjižni ne more zastopati več nego 5 članov. KRANJ, 14. junija 1919.

Načelnstvo.

Preprodajalci! Dr. Müller, advokat, Celovec

izurjene stenografije in izurjenega koncipijenta

Ponudbe na gornji naslov.

Vsega zdravilstva dr. Živko Lapaine se je nastanil

v Ljubljani, Kongresni trg št. 14, I. nadstropje.

Mila znamke Srna ne doseže in ne prekos nobeno drugo mlo.

Tvornica mila in sode IGNAC FOCK, Kranj.

Javna dražba raznega kmetijskega orodja in strojev za spraviljanje sena, plugov, vozov, kočij, sani, tehtalce itd. se vrši v ponedeljek, dne 16. junija t. l. v žrebčarni na Selu pri Ljubljani. Dražba se prične ob 10. uri dopoldne.

Poverjenišvo za kmetijstvo dež. vlade za Slovenijo v Ljubljani, dne 7. junija 1919.

Načelnik: Prolet Kalan I. r.

IZVOZ. Glasom naredbe št. 3045 ministrstva za trgovino, je izvoz suhih sliv, pekmeza, starega krompirja in suhega, sadja prost. Tozadevne kolekovane prošnje se naj vložijo na podružnico Centralne uprave za trgovački promet sa inozemstvom v Ljubljani, ki bo izdajala za to blago potrebne izvoznice. Istotako naj se vse prošnje za prevoz raznega blaga v Cmurk, Radgono, Ljutomer ali tamošnje okolice, pošiljajo na podpisano podružnico.

Centralna uprava za trgovački promet sa inostranstvom u Beogradu. Podružnica v Ljubljani.

Blejsko jezero, Bled, Gorenjsko. Hotel Malnar in hotel Triglav

prilporečata svoje lepe, na nove opremljene sobe. Električna razsvetljava! Izborna in zadostna prehrana. Lastna jezerska kopališča in čolni. Zmerne cene! Zmerne cene!

Banatska moka Komisija „BALKAN“ prodaja dokler traja zaloga

Ipo belo moko kuhne in za kruh. Oddaja samo celo vreče.

Razkrinkani Habsburžani! Senzacionalna knjiga

„Moja preteklost“ od grofice Larineheve, načelnice cesarice Elizabete je izšla ravnokar v slov. prevodu v založbi Umet. propagande v Ljubljani, Sodna ulica 5, kjer se od četrta naprej tudi dobi. Predznanba naročil tudi tam.

Pripomba: Predležča knjiga je brez vsake literarne cene. Pač pa svedoč — pisana od nečakinja cesarice — ne samo o njeni moralni revščini, ampak o popolni propalosti krogov od nedavna najvišjih. Smatramo jo le kot dobro sredstvo, da se iztebijo zadnje sledi spoštovanja do Habsburžanov pri nas. Zaradi tega ta izdaja.

Založništvo.

Vsem sočutečim sorodnikom, prijateljem in znan-
cem naznanjam, da je moj ljubi brat

ALLIK MALITSCH

po dolgem težkem trpljenju in sprejemu svetih zakra-
mentov za umirajočce dne 26. maja 1919 v Budapešti
umrl in bil tam pokopan.

Avgusta pl. Borota - Malitsch.

Zahvala.

Za vso tolažbo, sožalje in zadnje spremstvo po-
vodom smrti naše predrage mame, gospe

MARIJE Č